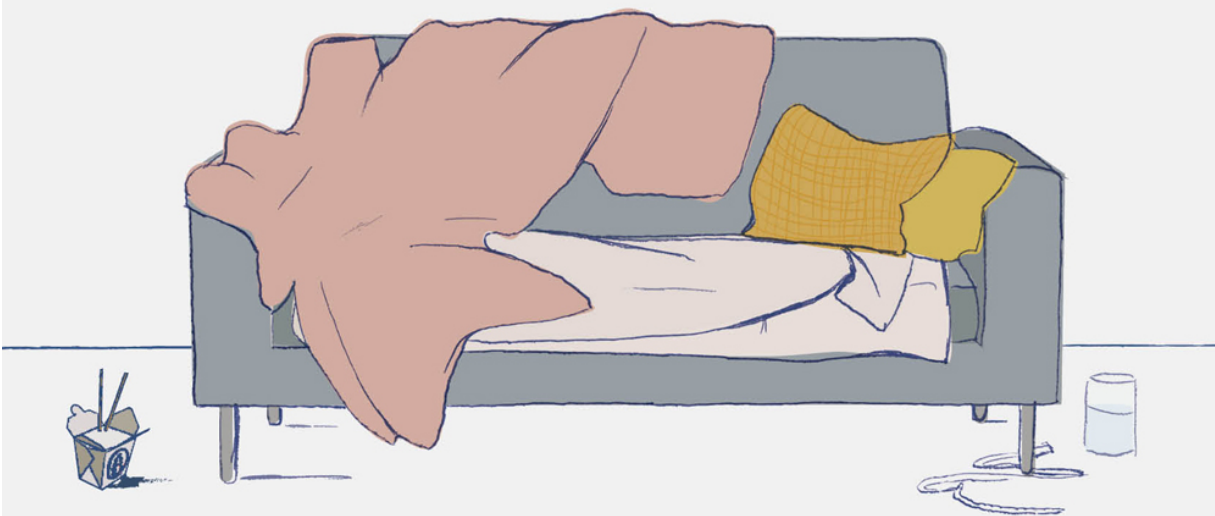

Memorial —*Bryan* *Washington*

Traducció de Yannick Garcia

 l'altra
editorial

Memorial —*Bryan* *Washington*

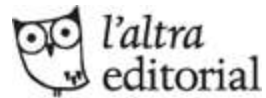
Traducció de Yannick Garcia

Memorial

BRYAN WASHINGTON

MEMORIAL

Traducció de Yannick Garcia

Barcelona

Títol original: *Memorial*
© Bryan Washington, 2020
Fotografies de l'autor.

Primera edició: maig del 2022

© de la traducció: Yannick Garcia Porras, 2022

© d'aquesta edició: L'Altra Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes, 628, àtic 2a
08007 Barcelona
www.laltraeditorial.cat

Compost en Dante 12/15 per EditaPiaf

Producció de l'ePub: booqlab
ISBN: 978-84-125395-5-4

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra
requereix l'autorització prèvia i per escrit de L'Altra.
Tots els drets reservats.

TAULA

BENSON

MIKE

BENSON

Agraiments

Per a A, D i L

Em sembla que tothom, a tot arreu, parla
sempre de les mateixes mamarratxades.

RACHEL KHONG

El món és meravellós, terrible.

ANDRÉS NEUMAN

A l'amor li cal un motiu?

MASAO WADA, *Terrace House*

BENSON

1

En Mike s'enlaira cap a Osaka, però la seva mare se'n ve a Houston.

Són poques setmanes, diu ell.

O un parell de mesos, potser, diu. Però hi haig d'anar.

La primera cosa que penso és: merda.

La segona és que no tenim diners per fer això.

Llavors se m'acut que, en realitat, tenim zero estalvis. Però en Mike sempre hi ha tingut traça, amb els números, no ha tingut mai cap problema a pagar els seus rebuts. És una cosa que sempre he donat per feta d'ell.

Ara diu que vol buscar el seu pare. Està malalt, el senyor. En Mike el vol localitzar abans no falti. I jo soc al sofà, mig escoltant-lo, mig carregant el mòbil.

Fa anys que no veus la teva mare, li dic jo. Ve a veure't a tu. Jo no la conec de res.

Li dic: Collons, si ni tan sols et cau bé, el teu pare.

Tens raó, diu en Mike. Però ja he comprat el bitllet.

I la mare serà aquí quan torni, diu en Mike. Tu fas molta companyia. Sobreviurà.

Trenca ous als fogons, aboca rovells a dues paelles. Quan la clara ja s'ha fet, els sala, hi posa unes gotes de maionesa amb unes fulletes d'orenga. En Mike abans tenia tírria a la sriracha, em muntava un escàndol quan em veia que

n'anava a posar, però ara n'escura una ampolleta gastada damunt la meva truita i l'escampa amb l'espàtula.

No pregunto on dormirà al Japó. No pregunto amb qui s'hi estarà. No pregunto on dormirà la seva mare quan sigui aquí, al nostre pis d'un dormitori, ni exactament com ens ho farem. És el que té un tren en moviment, que de vegades l'atrapes. Alguns dels nanos amb qui treballo, és així com arriben les seves famílies al país. Si caus, ja has begut oli. Si ets massa lent, ja has begut oli. Però, si surts amb avantatge, no el perds mai del tot.

Així que no tombo la tauleta d'un cop de peu. Ni cap de les cadires que tenim. No li ratllo el cotxe ni l'encasto dins del menjador. Després de l'ull de vellut, vam decidir no arribar més a les mans: sense dir-ho, a tots dos ens va semblar que era el mínim que podíem fer.

Avui el que faig és somriure.

Dono les gràcies a en Mike per tenir-me'n al cas.

Li pregunto quan se'n va, i sé que aquí l'he vessada. Ja estic allargant la mà per llançar el carregador abans que ho digui: demà.

• • •

Estàvem bé. Gràcies per l'interès.

• • •

La nostra relació, quan té ara? Quatre anys? Depèn de com ho comptis. Fa mesos que no anem a cap festa, i quan hi anàvem, al començament, no ho sabia ningú, que sucàvem. En Mike es quedava en un cantó mentre alguna blanqueta qualsevol se m'acostava xerrant pels colzes i llavors ell em passava el braç per l'espatlla i em ficava un dit dins la birra.

O esternudava, s'estirava i es mocava amb la meva màniga.

O em magrejava la cartera, a poc a poc, i me la tornava a ficar al seu lloc amb un copet.

Una vegada, en un sopar, per sota les estovalles, va fer de cap de taula amb una mà a la meva falda. Passejant-me el polze per l'entrecreix. De tant en tant,

algú s'hi fixava i ho notaves quan acabaven lligant caps. Es redreçaven a la cadira. Somreien una mica massa. Llavors en Mike els preguntava si passava res, ells li asseguraven que no hi havia cap problema i ell reprenia els somriures forçats, sense fer-me mai cap gest amb el cap.

Sabiem com ens veia la gent. I com no ens veien. Però una nit, fa unes quantes setmanes, fent ronda per diversos bars per coses de la feina d'en Mike, en vam tenir prou amb una mirada. Ell treballa en una cafeteria de Montrose. És un d'aquests llocs de fusió on massacren bols d'arròs amb rotllets d'ou... tot i que, en realitat, és menjar mexicà, perquè, tret d'un que es diu Mike, els que cuinen són tots d'allà.

Feia un any que havien obert. Celebraven l'aniversari. En Mike es va oferir a ajudar una horeta i girava tortilles damunt d'un fogó al costat del discjòquei.

Jo em sentia fatal. En Mike se sentia fatal. Tothom que passava pel nostre costat ens mirava com dient: Hmm. Ens tocaven l'espatlla. Preguntaven quant feia que estàvem junts. Volien saber on ens havíem conegut, com havíem trampejat l'època del Harvey, però la música anava forta de collons, així que en Mike i jo arronsàvem les espatlles i avall.

• • •

No dic paraula mentre anem a l'aeroport a buscar la seva mare, i tampoc quan en Mike aparca. L'aeroport de Houston és a l'altra banda de les rondes, però a l'autopista sempre s'hi formen caravanes. Quan en Mike aparca a Arribades, treu les claus i darrere nostre espurneja una cua, una minúscula constel·lació de viatgers.

En Mike s'ha deixat bigoti. Li tremola a la cara. Normalment se l'afaita tot, i ara penso que sembla una caricatura d'ell mateix. Seiem al costat de la terminal, i aquí segur que no som els més desgraciats, però mira. És normal, plantejar-s'ho.

Jo m'ho plantejo.

Em plantejo si s'ho planteja ell.

Últimament no hem estat gaire encertats amb les disculpes. Ara seria un bon moment.

L'aeroport rep uns 111.500 visitants al dia, i aquí ens tens, dos dels més ridículs.

Ei, diu en Mike.

Sospira. Em dona les claus. Diu que ara torna, que va a buscar la seva mare.

Si ens deixes tirats a l'aparcament, diu en Mike, segurament et trobarem.

• • •

Va trigar tot just dues cites a treure el tema de la Raça. Havíem anat a un pub irlandès que hi ha entaforat darrere de Hyde Park. La resta de gent de la terrassa interior eren blancs. Jo anava una mica tocat, i quan vaig dir a en Mike que era un pèl més baixet de l'ideal, va fer espetegar la llengua com dient: ja som al cap del carrer.

I si et digués que ets massa educat, va dir en Mike.

D'acord, vaig dir jo.

O que déu-n'hi-do que bé que parles.

Ja t'entenc. Disculpa.

No et disculpis, va dir en Mike, i em va donar un cop de puny de broma a l'espatlla.

Era la primera vegada que ens tocàvem, aquella nit. El cambrer ens va observar i va pestanyejar.

Només espero que em vegis com una persona feta i dreta, va dir en Mike. Més enllà de l'evident atractiu sexual.

Au, calla, vaig dir jo.

No faig broma, va dir en Mike. Les coses, clares.

Jo dil-me Mifune, va dir, tu sel Yasuke.

Vinga, prou, vaig dir.

O potser és que som la Bonnie i en Clyde, tu, va dir ell.

• • •

Tres polis diferents miren dins el cotxe mentre en Mike és a la Recollida d'equipatges. Als dos primers els somric. Al tercer li arrufo el front. L'últim dona un copet a la finestra, com dient, Què cony esperes, i quan li indico l'entrada de l'aeroport, es limita a arrufar ell el front.

Llavors els veig que surten. La primera cosa que em ve al cap és que semblen família. La mare d'en Mike va encorbada, només una miconna, i ell li arrossega la maleta al darrere. Durant un temps es veien cada any (venia ella només per veure'l), però els darrers anys han estat delicats. Quan vaig anar a viure amb en Mike, les visites es van aturar.

El mínim que puc fer és obrir el maleter. M'agradaria ser d'aquella gent que no ho fa, però no soc així.

En Mike ajuda la seva mare a regular-se el respatller quan entra, i ella ni tan sols m'afigura. Porta monyo. Du un tallavent blau llampant, amb mascareta de malalt, i tot just un xic de maquillatge.

Mama, diu en Mike, tens gana?

Ella li contesta en un japonès remugat. Arronsa les espatlles.

Mama, diu en Mike.

Ell em mira un instant. L'hi torna a preguntar. Llavors ell també canvia de llengua.

Ella diu no sé què, i tot seguit ell diu no sé què, i aleshores un altre paio que dirigeix el trànsit se m'acosta a la finestra. És llatí, cepat, amb la seva armilla. El cap pelat, com si fos a l'exèrcit. Ens parla pel vidre, abaixo la finestreta i ens pregunta si va tot bé.

Li dic que ja ens en anem.

Doncs apa, diu l'home.

El que dic després em surt per la boca abans de poder-ho tastar. És una mica com la força de la gravetat. Li dic, Que sí, malparit, ja marxem.

I el paio llatí només m'arrufa el front. Abans que digui res, darrere nostre se sent una tanda de clàxons. Em torna a mirar, se'n va deambulant, gratant-se el pit, girant el coll per mirar-nos.

Quan apujo la finestreta, en Mike em mira fixament. La seva mare, també. La senyora diu no sé què remenant el cap, i jo porto el cotxe cap a la caravana.

Engego la ràdio i sona Meek Mill.
Canvio d'emissora i sona Migos.
Apago la merda aquesta. Al final fem cap a l'autopista.
De sobte som una fotonovel·la més de moltes, però llavors és quan la mare d'en Mike comença a riure remenant el cap.
Diu no sé què en japonès.
En Mike clava un cop a la guanterera i diu: Però mama!

• • •

Els meus pares fan com si no fos gai. Els resulta més fàcil del que sembla. El pare viu a Katy, just a la sortida de Houston per l'oest, i la mare es va quedar a Bellaire, fins i tot després de tornar-se a casar. Abans, la major part d'àpats familiars els fèiem al centre. El pare era meteoròleg. Era una qüestió d'estatus. Ens passava a buscar a la meva germana, la mare i a mi per casa, ens passejava per la 1-45 només per anar a menjar amb els seus companys de feina i sempre ens demanava el plat més gran de la carta (plàteres que vessaven de porc a l'ast, quilos de cranc al vapor espetarregant damunt de col xinesa) i en deia Feina, perquè ell no parava mai de Treballar.

Una pregunta que acostumava a fer-nos era: Quants negres veieu per aquí fent la predicció del temps?

Ma mare mai no li qüestionava res, ni en malparlava, ni res d'aquest estil. Repetia fil per randa el que ell hagués dit. Li impostava la cançoneta. Era un costum seu. La feia semblar important, com si manés, però el pare és un home limitat i les tàctiques de la mama van aconseguir exactament el que qualsevol s'imaginaria.

Feina de la grossa, avui, deia, al cotxe, aturats a la 10.

Una predicció impressionant, deia, moments després que el pare hagués estavellat una copa de vi a la paret de la cuina.

T'asseguro que no m'ho faràs més, deia ella, mirant-lo de fit a fit, mentre ell feia tentines, borratxo, agafant-se-li als genolls, jurant-li que no tocava mai més la cervesa.

Al final la mare el va deixar. La Lydia se'n va anar amb ella, va canviar d'institut. Jo em vaig quedar als afores, al meu insti de sempre, i el pare va continuar bevent. Va viure dels estalvis quan el van fer fora de l'emissora per sortir gat per antena. De tant en tant feia de suplent de ciència pels instituts, però la major part del temps no es movia del sofà, escridassant els pronòstics de cada hora que sortien per la KHOU.

Molt de tant en tant, en les seves poques ratxes sòbries, arribava a casa i me'l trobava corregint treballs. No sé quin nano havia escrit «anticipació» en comptes de «precipitació». Un altre, en lloc de definir què era un cúmulus, havia dibuixat nuvolets de borrisol per tota la pàgina. Un dia el pare va deixar tres exàmens en una punta de la taula on hi havia força desori, tots amb una lletra idèntica, només amb els noms canviats.

Els va aixecar enlaire per ensenyar-me'ls, preguntant-me per què era tot tan refotudament complicat.

• • •

Al cap d'uns mesos, en Mike va dir que podíem ser el que volguéssim. Que a veure com anava.

A mi m'està tot bé, va dir ell.

Doncs a mi no, li vaig dir jo.

Ja t'hi adaptaràs, va dir. Tu dona'm una mica de temps.

• • •

És mitjanit tocada quan aparquem al carrer de casa. Gairebé no hi ha llums encesos. Hi ha quatre nois apinyats a la vorera, fumant maria, fent l'imbècil amb uns petards.

Quan sentim un pet darrere nostre, els nois piren. Últimament és el que fan. La mare d'en Mike ni s'immuta.

Mama, diu en Mike, això és casa nostra.

Vivim al Third Ward, un barri històricament negre de Houston. El pis és massa gran, tot ell. No té cap sentit. Al seu dia, al barri hi havia diners, però

després va arribar el crac i els diners van volar, i de tard en tard sents trets o bregues fortes o malparits fent el fitipaldi. Però fa poc el carrer s'ha vist envaït de fraternitats de la universitat que hi ha més amunt. I els típics profes d'uni. Tenen butxaques de nen ric, però juguen a ser pobres. Els negres que fa dècades que viuen aquí els ho toleren, contents per la constatació científica que tenir canalla blanca a prop fa que no vingui la poli.

Els veïns del costat són veneçolans. Deuen tenir uns nou fills. Els altres veïns són uns avis negres que han viscut a la finca tota la vida. Cada poques setmanes, en Mike els cuina, a les dues famílies, sopa de peix, moniatos, macarrons i arròs. No n'ha fet mai un gran què: s'aixeca i s'hi posa, sense més, i quan ja ho havia fet alguns cops li vaig preguntar si no ho trobava paternalista.

Poc després, però, vaig veure que la gent el deixava que fes el ronso al porxo de casa seva. Ell burxava els nens, es repenjava contra la fusta. De vegades la família negra el convidaven a passar, li ensenyaven fotos de les filles de la seva filla.

Fa anys que viu aquí, en Mike. Jo me'n vaig anar de casa el pare per venir aquí. La primera nit que vaig passar al pis, no em podia adormir del soroll, i en Mike va dir que m'hi acostumaria, però la veritat és que no en tenia gens de ganes.

Ara la mare d'en Mike deixa les sabates al costat de la porta. Passa la mà per la paret. Dona copets a la barra americana, toca la fusta amb els dits del peu. Quan entra al rebedor, en Mike em somriu, ho visc com si fos el primer somriure en mesos, i justament llavors ho sentim: lentament primer, després uns sanglots, i al final la mare d'en Mike comença a plorar.

• • •

Anys després que se separessin, els meus pares em van convidar a dinar plegats a Montrose. Feia anys que no sèiem tots a la mateixa taula. La Lydia gairebé no s'hi parlava; era en una altra casa, en una altra etapa, i m'havia dit que fes el

mateix, però en comptes de fer-li cas era allà demanant un sandvitx reuben al cambrer.

La setmana abans el pare m'havia enxampat quan un paio me la pelava. No era ningú important. Ens havíem conegut en una app de merda d'aquestes. El pare va obrir la porta, va tossir i va arribar a dir: Perdó, i va fer marxa enrere. El noi em va mirar com dient: Ho acabem o ho deixem?

Aquella nit, quan el noi ja se n'havia anat, vaig esperar que fos el pare qui tragués el tema. Però no va fer altra cosa que quedar-se al sofà xumant dos packs sencers de sis birres. L'incident es va evaporar. Abans d'anar-se'n, el noi havia dit que em volia tornar a veure, i jo li havia dit que valia més que no, perquè segurament no teníem cap futur. Encara no havia entès que hi ha un nombre finit de persones que mostraran mai interès per tu.

Quan el cambrer, un noiet fosc i esprimatxat, ens va demanar si volíem res més, em vaig embarbussar una mica. Ell va somriure. Just després, la mare també ho va fer.

Saps que pots parlar amb nosaltres, va dir.

Amb tots dos, va afegir.

La mare feia olor de xocolata. El pare duia la camisa bona. Costava de creure que aquell home hagués llançat la seva dona contra una paret. O que aquella senyora, immediatament després, li hagués clavat una forquilla al colze.

Perfecte, vaig dir jo. Gràcies.

De qualsevol cosa, va dir la mare, i em va tocar la mà.

Quan em vaig esborronar, la va retirar. El pare no va dir ni piu.

Aquella nit el pare em va deixar a casa. Va dir que tornaria l'endemà al matí.

Al cap d'una hora encara no, vaig tornar a escriure al noi de l'altre dia. Quan vaig obrir la porta, semblava una mica insegur, però li vaig tocar el canell i se li va dibuixar un somriure enorme a la cara.

El vaig deixar que se'm fes al sofà. I després una altra vegada a la cuina. I encabat una altra vegada a l'habitació del pare. No vam fer servir protecció.

Se'n va anar l'endemà de matí, però abans vam menjar torrades. Era filipí, tenia molt d'accent. Em va dir que volia ser advocat.

• • •

Un dia, quan feia dos anys que sortíem, vaig explicar a en Mike tot això. Havíem anat a comprar. Ell potinejava el gingebre, la col, el bacon.

A mitja història, em va fer aturar per preguntar si tenien kombu.

Va dir: Els teus pares semblen uns angelets.

I tu, va dir en Mike, tu ets un nen petit. Un noiet que ha fet molta sort.

I aleshores un matí en Mike ja havia sortit de casa i anava al restaurant. S'havia deixat el mòbil a la pica. No tenia intenció de tocar-lo, però es va il·luminar i ho vaig fer.

No coneixia ni conec el paio de la polla que va aparèixer fugaçment a la pantalla.

Va ser només un segon.

Però després va desaparèixer.

Són situacions d'aquelles que veus a les pel·lis i on sigui, i que no diries mai que et poguessin passar a tu. Dones per fet que t'avançaries. Que ho enviaries tot a la mè.

Quan en Mike va trucar a la porta buscant el mòbil, li vaig assenyalar la pica sense dir res.

Ei, va dir, què et passa?

Res, vaig dir jo.

Digue-m'ho, va dir en Mike.

Tot bé, vaig dir. Estic cansat i prou.

No beus prou aigua, va dir en Mike, i el paio es va asseure a omplir-me'n un got.

No vaig dir mai ni piu d'aquella foto. Però vaja, podríem dir que em va fotre bastant.

• • •

En Mike dona per fet que muntarem el sofà llit per a la seva mare.

Demà ja tindràs l'habitació, li diu mirant-me a mi.

La seva mare no diu res, però ja ha parat de plorar. Deixa la bossa damunt la barra, encreua els braços. Traiem el matalàs del sofà, hi posem una pila de mantes que ens va donar la Lydia i, quan entro a l'habitació a buscar coixins, decideixo no sortir més.

El que té casa nostra és que no hi ha gaire cosa a netejar. Gairebé tot el que guanyo ho destino a pagar la meitat del lloguer; en Mike es gasta tots els talons que cobra en menjar. Cosa que, si hi penses, vol dir que en té de sobra per a un bitllet. Li queda una calerada per anar-se'n volant a l'altra banda de món.

Quan em fico al llit, ells encara s'escriu al menjador. Cau a terra alguna cosa que pesa. No m'aixeco d'un bot a veure què és. I quan per fi entra en Mike i tanca la porta, sento la seva mare que somica darrere seu.

S'ho ha pres amb filosofia, diu en Mike.

És que no li havies dit res, dic jo. Ella agafa un avió per veure't a tu i tu fots el camp, hòstia.

No és just. Ja ho saps, per què és.

Però per a ella tampoc no és just.

No passa res. Estarà bé.

Et fas estimar.

La mare és una persona fàcil, diu ell. No hauràs de moure ni un dit, si és això el que t'amoïna. Deixa passar uns dies i ni te n'adonaràs, que hi és.

Començo a dir: Però parla anglès o no?

I tot seguit em mossego la llengua.

I tot seguit l'hi pregunto.

Ho deus dir de conya, diu en Mike, i llança a terra la camisa.

No, dic jo.

No et diré que és racista, això que has dit, diu en Mike. Però t'has passat. Per un moment m'havia semblat que t'importava una merda.

Es treu els pantalons, els fica a la bossa de roba amb el peu. S'ha engreixat, però no és nou. No ha sigut mai cap problema, no he arrufat mai el nas, però per primera vegada faig com si em vinguessin basques.

En Mike m'enxampa. No diu res.

Ensenya-n'hi tu, diu. Si tant t'importa. Paraula per paraula.

És broma, no?, dic jo.

Estic fent la maleta, diu en Mike.

• • •

La meva germana se'l va trobar de casualitat. Va ser pels volts de Halloween, en un bar de Westheimer. Jo me n'havia apartat un moment per anar a fer un riu i, quan vaig tornar a la taula, la Lydia remenava el refresc de cola al seu costat. Anava vestida mig de bruixa, una disfressa amb massa tires. En Mike duia una toga. Jo anava de mi.

Estava fent-la petar amb en Mark, va dir la Lydia.

No m'havies dit que tenies una germana petita, va dir en Mike.

Es van estar així una estona, l'un i l'altra. La Lydia va demanar més begudes. Quan li vaig preguntar si no hi havia ningú que l'esperés, va somriure i em va dir que podia quedar-hi un altre dia. Això sí que és especial, va dir. No tornaria a conèixer mai el xicot del seu germanet per primera vegada.

La Lydia tenia l'edat d'en Mike. Uns anys més gran que jo. Escrivia textos per al Buffalo Soldier Museum del centre i, si li deies que no sabies que Houston tenia un museu d'aquests, et deia que era perquè era per a negres.

Però aquella nit va estar simpàtica. Ens va riure les gràcies. Va convidar a més birres.

Just abans de demanar l'última, la Lydia va donar el seu número a en Mike.

Ostres, va dir en Mike. Primera vegada en la vida.

La vida és molt llarga, va dir la Lydia.

Salut, va dir en Mike.

Més tard, aquella mateixa nit, la Lydia em va enviar un missatge al mòbil.

És simpàtic, va dir.

Massa per a tu, va afegir.

• • •

De nosaltres quatre, el pare i la Lydia són els més foscos. Quan érem petits i anàvem a menjar a algun lloc, ella i jo sempre sèiem a la mateixa punta de taula. Si no, corriem el risc que els cambrers dividissin el compte, i ja teníem el pare durant mesos dient-ne penjaments. Al restaurant en qüestió no hi tornàvem mai.

• • •

És tard quan en Mike em toca, i no hi penso fins que ja hem començat... I llavors ens aixafem el pit i és tot un desori de cames i de colzes.

Em toca la llengua amb la seva. Jo li masego el melic amb el nas. Arriba un punt quan estàs amb algú que és tot pura reacció. Ja has fet tot el que hi havia per fer.

Però molt de tant en tant l'altre et sembla un desconegut, un visitant a les teves mans.

Així que és el primer cop en setmanes que ens hem fet petons, i al cap de no res estic fent una mamada a en Mike quan m'aixeca els genolls.

Jo li assenyalo el menjador.

Madura, home, diu en Mike.

I abans que digui res més li tinc un dit a dins, i després quatre. Com si estigués fent massa de pa. Ell riu. Ho deixa de fer quan soc a dins seu.

Ho té ben tancat, però hi entro.

M'agradaria trigar més.

Després, en Mike va com un ànec al lavabo i jo em quedo mirant la bossa de viatge, que ja té feta. Quan em desperto, torna a ser al llit, dormint, amb els braços a les espatlles.

Ara seria un bon moment per despertar-lo i demanar-li que es quedi, però no ho faig.

Miro com li puja i li baixa el pit, li puja i li baixa.

• • •

Després de veure'ns algunes vegades, en Mike em va explicar un acudit. Acabava de deixar que se'm tirés a casa seva. No havíem passat del sofà. I havia anat bé, en general, tret de quatre coses, com ara que m'havia ficat el polze a la boca, que jo allò ho havia escopit, que havia follat massa de pressa, que ell havia dit «més a poc a poc», que jo havia rigut, que ell s'havia escorregut a l'instant i que jo havia trigat una eternitat a fer-ho.

Però al final va sortir tot bé.

Més tard, vaig acaronar-li les cuixes amb la mà oberta. Li tenia el cap a la falda.

Doncs, va dir en Mike, resulta que un japonès i un negre entren a un bar.

I què més, vaig dir.

Ja està, va dir en Mike. És això, l'acudit.

2

Em desperten uns cops de porta dels armariets. Busco les pastilles. Després busco en Mike, i no hi és.

La seva bossa, tampoc. S'ha deixat el llum del lavabo encès. Hauria estat massa, esperar que em deixés una nota, però no cal dir que igualment la busco.

Al mòbil sí que ha enviat un missatge: MITSUKO HARA

I després: QUE ES PRENGUI SEMPRE ELS MEDICAMENTS O SE N'OBLIDA

I després: ÉS PEL PARE, BEN. NO ÉS PER TU, DE DEBÒ

• • •

La Mitsuko és a la cuina, obrint coses, inspeccionant-les, tornant-les a desar. Bull aigua als fogons. Hi ha una tassa al marbre. Ha fet arròs, ha tallat un cogombre, ha escaldat un ou quan trepitjo les rajoles, i ni tan sols aixeca el cap, fa com si no hi fos.

Després, em saluda amb un cop de cap.

Treballes, pregunta.

Com, dic jo.

No treballes, diu la Mitsuko remenant el cap.

Sí, dic jo. Normalment, de tarda.

I què fas?

Treballo en una llar d'infants.

Ets mestre, llavors, diu la Mitsuko.

Més cangur que una altra cosa, dic jo.

I la Mitsuko no reacciona. Ni jo l'animo que ho faci.

La mare d'en Mike és compacta, com ell, però àgil. Massissa. Escura el bol i es gira per rentar els plats. Li dic que no cal que pateixi, i ella ni em mira.

Quan ja està de tot, neteja l'aigüera i ho torna tot al seu armari. Ni idea d'on va trobar el drap. Però quan va a buscar la jaqueta i agafa les sabates de l'entrada, li pregunto si s'ha pres les pastilles i, per fi, la Mitsuko em mira.

És broma, no?, em diu.

És que en Mike me n'ha dit alguna cosa, dic jo.

Increïble, diu ella. Això és el que et diu.

Perdoni, dic.

I ara et disculpes, diu la Mitsuko.

Doncs mira, diu, ara ja és tard.

I crides massa, diu.

Tots dos, diu la Mitsuko abans de tancar la porta. Tota la nit. Com a conills.

• • •

El nou marit de ma mare és nigerià. Pastor d'església. Tenen un pomerània i dos fills. Viu en un barri amb reixa, munten sopars de cabasset i festes a cada carrer, però la primera vegada que vaig ensenyar a la Lydia la seva foto de Nadal, la que van enviar al pare per correu, va deixar anar un xiscle.

El gos!, va dir.

És lleig de collons, va dir.

• • •

Acostumo a anar a la feina amb bici. El cotxe és d'en Mike. El té a nom seu, però ara no hi és, així que el condueixo només per veure com va. Noto el volant gastat i calent als dits, i amb el polze veig que la tela està ratada, i a sota

noto que el seient s'ha enfonsat, segurament pel cul d'en Mike. Provo de fer-me'l meu, però alguna cosa no acaba de rutllar. Després de tocar i retocar el retrovisor, em declaro vençut i faig tota la tornada a cegues.

Normalment hi ha els mateixos vuit nens a la llar d'infants. Hi ha la Hannah, la dels cabells allisats. En Thomas, el dels nusos. En Xu i l'Ethan són bessons, i en Marcos té una germana que es diu Silvia. Després hi ha la Margaret, que té un any o així més que els altres, i l'Ahmad, el nano negre solitari, que deu tenir dos anys menys.

Treballo amb un altre noi que es diu Barry, que es grandot, blanc i malforjat. I també hi ha la Ximena, que no és cap de les tres coses. Diguem que formem un equip, va. La directora fa acte de presència cap al tard, però normalment només s'ocupa dels diners i dels horaris, i tret de quan reparteix els talons, sol estar desapareguda en combat.

Quan entro com puc per la porta de fora, la Ximena em saluda. Està vigilant l'Ethan i en Xu als gronxadors. Quan l'Ahmad surt corrents del sorral indicant darrere seu una cosa que no hi és, l'agafo pels colzes. Ell se'n riu. És una cosa que fem ell i jo.

Explico això d'en Mike a la Ximena.

No fotis, diu.

Sí, tu.

En fi, diu la Ximena, ja has parlat amb la mare?

M'ha parlat ella, dic.

Ella a tu, diu la Ximena.

Ha parlat cap on era jo.

I?

No ho sé, dic.

És la mare d'en Mike, dic.

No, diu la Ximena. Hi ha mares i mames. I després tens les marones.

La Ximena viu amb la seva mare i pugem el seu fill entre totes dues. Així és com li agrada dir-ho: que cria el seu fill de sis anys amb la seva mare. Estudiava medicina, però ho va deixar i ara, quan venen els papes de l'hora d'acollida, es queden xerrant amb ella al taulell de l'entrada.

Fa temps, vaig preguntar a la Ximena per què els contemplava. Ella em va preguntar si havia vist mai un cadàver.

Tant se val cinquanta que vint anys, va dir, un cos és un cos és un cos.

Però la Ximena es casa ara, per segon cop, d'aquí unes setmanes. Amb un blanquet que es guanya la vida fent neteges de dents. L'he vist un total d'una vegada.

Abans de parar per dinar, la Ximena em toca el colze.

Com a mínim té una part bona, diu. Podria haver estat el pare d'en Mike.

En Mike et podria haver deixat amb un senyorot, diu.

• • •

A la nostra setena o vuitena o novena cita, em vaig interessar pels pares d'en Mike. Vaig començar a passar nits a casa d'ell. Demanàvem pizzes amb una guarnició i bevíem vi de la benzinera.

Ell em va observar una bona estona fins que al final em va contestar.

La mare va créixer a Tòquio, va dir en Mike. La van deixar prenyada al centre. Em va tenir allà, vam venir a viure aquí i, amb el temps, va acabar tornant.

Al Japó?

Sí senyor.

Però tu no vas voler anar-hi amb ella, vaig dir, i en Mike va fer una ganyota.

No, va dir. Jo visc aquí.

Però la mare s'adapta, va dir en Mike. Em ve d'ella, a mi, això.

I el teu pare, vaig dir.

Què passa amb ell, va dir en Mike.

Que no n'has dit res.

No n'he dit res, no, va dir en Mike.

• • •

Una nit en Mike em va explicar que el seu pare pegava a la Mitsuko. Érem al Warehouse, veient uns amics seus que tocaven la guitarra en no sé quin grup. Van pujar a l'escenari una mica tocats, ajustant uns amplis que ja tenien el reverb al màxim. Un noieta vestit de mariachi va bufar una trompeta. Un públic ensopit feien que sí darrere nostre, saltant a contratemps.

No sabia si m'agradava aquell rotllo. En Mike m'havia dit que hi tocaria el seu ex. Havia intentat imaginar-me com seria, havia estat fent càbales sobre qui de tots devia ser, però al final en Mike va badallar i em va preguntar si me'n volia anar.

Ja?, vaig dir.

Ja ens ha vist, va dir en Mike. O m'ho sembla. N'ha tingut oportunitats.

Així que érem fora a l'entrada vaporejant quan em va explicar el tema del pare. Hi havia una parella passejant el pitbull fins a la cruïlla darrere nostre. Quan ens va grunyar a tots dos, en Mike li va ensenyar les dents i el gos va callar i es va mirar els seus amos, que es van mirar en Mike, que em va mirar a mi.

La mare s'hi va tornar a cop de paella, va dir en Mike. Érem als Estats Units, en aquella època.

Hòstia, vaig dir.

El va estabornir, però ben estabornit, va dir en Mike. Em pensava que se l'havia carregat. Després em va escridassar per no haver-la ajudada. Però cridava massa de pressa, en japonès, i no l'entenia.

Semblava tret d'una pel·li, va dir en Mike vapejant. Em sembla que encara no l'ha perdonat.

Quan va canviar el semàfor, la parella va reprendre la marxa. El pitbull va mossegar un ciclista, que una mica més i li fot una pallissa.

Les pel·lis s'inspiren en la vida, vaig dir.

No sempre, va dir en Mike.

• • •

La Mitsuko fulleja una revista quan torno de la feina. Em mira les sabates quan entro, així que faig mitja volta i me les trec davant la porta.

Bé haig de fer l'esforç, va.

Així, dic, com li ha anat el dia?

Com m'ha anat el dia, diu la Mitsuko.

El meu fill se'n va del país l'endemà mateix d'arribar jo, diu.

Em deixa amb algú que no conec durant ves a saber quant de temps, diu.

Fa anys que no el veig, diu, i se'n va a buscar el meu ex, a qui ara mateix està consumint el càncer.

He tingut un dia de puta mare, diu la Mitsuko.

Em ve una esgarrifança i somric. Li dic que només entro a l'habitació un segon. Però després m'estiro, em fico sota la manta i trigo hores a tornar-ne a sortir.

Pels volts de mitjanit em desperto. A fora hi ha els llums del menjador encesos.

Començo a escriure un missatge a en Mike.

Escric: S'ha acabat.

Escric: Ves-te'n a cagar.

Escric: Fins aquí imbècil.

Escric: Com stas, i això és el que envio.

• • •

La mare em va parlar a mi primer del seu nou marit. Confiava en mi, o si més no és el que em va dir. Així que jo no ho vaig explicar a la Lydia. Ni al pare. El veia entrar i sortir de casa, a vegades amb alguna dona amb qui sortia i a vegades, no.

Es deia Carlotta. Alguns dies es quedava a dormir. Quan això passava, l'endemà preparava uns ous amb rodanxes de formatge fresc. Era de San Antonio, vivia amb els seus germans prop de l'insti, sempre deia que tant de bo fos hetero perquè seria perfecte per a la seva filla.

Només li agraden els canalles, va dir la Carlotta.

Jo també soc un desastre, vaig dir.

I la Carlotta em va fer una repassada breu abans de tornar a trossejar coriandre.

És diferent, va dir burleta.

No sé quan se'n va assabentar exactament el pare, d'això de la mare, però amb el temps la Carlotta va deixar de venir. I després d'allò el pare es va estar força temps sense sortir de casa.

Es passava el dia assegut al porxo.

Va començar a dir «sisplau».

Un matí, més o menys en aquella hora, em va despertar el timbre. No devien ser ni les quatre. Dos homes duien el pare repenjat, amb samarreta sense mànigues i calçotets, a pes mort a les espatlles i amb cara de dubte.

Es tu papá?, va dir un d'ells.

Sí, vaig dir, *lo siento*.

Lo encontramos por allá, va dir aquell ensenyant-me l'altra banda del carrer, on hi havia uns arbres.

Es no segur, va dir l'altre.

Lo siento, vaig repetir, i me'l van passar.

Necesitas cuidarlo, va dir el primer gratant-se l'espatlla.

Després el pare es va passar el matí rient i singlotant, dient tota mena de disbarats, fins que de cop va perdre la consciència tota la tarda, però del tot.

L'endemà em va fer baixar abans d'esmorzar. Em va dir que m'havia d'explicar una cosa. Era sobre la mare.

Em vaig esforçar per fer la cara de sorpresa que tocava.